

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра загальноінженерних дисциплін та обладнання

О.В. Омельченко, В.П. Хорольський, Л.О. Цвіркун

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Програма та методичні рекомендації

Рівень магістр

Кривий Ріг
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра загальноінженерних дисциплін та обладнання

О.В. Омельченко, В.П. Хорольський, Л.О. Цвіркун

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Програма та методичні рекомендації

Рівень магістр

Затверджено на засіданні
кафедри загальноінженерних
дисциплін та обладнання
Протокол № 11
від «15» березня 2021 р.

Рекомендовано навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 11
від «23» березня 2021 р.

Кривий Ріг
2021

УДК 378.147.091.33-027.22:378.21(076)

О 57

Омельченко О.В., Хорольський В.П., Цвіркун Л.О.

О 57 Переддипломна практика: програма та методичні рекомендації для здобувачів вищої спеціальності 133 «Галузеве машинобудування», освітній рівень магістр / Омельченко О.В., Хорольський В.П., Цвіркун Л.О.; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. загальноінженерних дисциплін та обладнання – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. – 16 с.

Програма та методичні рекомендації призначені для проходження здобувачами вищої освіти переддипломної практики. В методичних рекомендаціях сформульовані цілі та завдання практики, визначено і розкрито зміст переддипломної практики, форми та методи контролю проходження практики, зазначено вимоги до оформлення звіту, наведена послідовність підведення підсумків практики та критерії оцінювання її результатів.

УДК 378.147.091.33-027.22:378.21(076)

© Омельченко О.В., Хорольський В.П.,
Цвіркун Л.О., 2021

© Донецький національний
університет економіки й торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського,
2021

ЗМІСТ

Вступ	5
1. Цілі і завдання переддипломної практики	6
2. Зміст переддипломної практики	6
3. Бази переддипломної практики	7
4. Організація і керівництво переддипломною практикою	7
5. Робоча програма переддипломної практики	8
6. Форми і методи контролю проходження переддипломної практики	10
7. Підведення підсумків переддипломної практики	10
Список рекомендованої літератури.....	12
Додатки.....	14

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковою частиною освітньо-професійної програми «Обладнання переробної і харчової промисловості», яка відповідає вимогам стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня спеціальності 133«Галузеве машинобудування» (наказ МОН № 1422 від 17.11.2020 р.).

Переддипломна практика здобувачів ВО є завершальним етапом практичного навчання, проводиться на випускному курсі з метою узагальнення і вдосконалення здобутих ними знань, практичних умінь та навичок на базі конкретного суб'єкта господарювання, оволодіння професійним досвідом та готовності їх до самостійної трудової діяльності, а також збору матеріалів для написання кваліфікаційної роботи.

Програма і методичні рекомендації розроблені на основі Положення про практичну підготовку здобувачів ВО П ДонНУЕТ 05.02-01-2020, що регламентує порядок проведення практичної підготовки здобувачів ВО Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського.

1. ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Метою переддипломної практики є набуття здобувачами ВО навичок самостійної роботи зі збору вихідної інформації та довідкового матеріалу щодо обладнання переробної та харчової промисловості; вирішення завдань з розрахунку обладнання задля його удосконалення та забезпечення необхідного рівня якості продукції; оволодіння навичками, вміннями та засобами організації майбутньої професійної діяльності; формування професійного вміння приймати самостійні рішення у певних виробничих умовах; обробка практичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Завданнями практики є:

- безпосередня практична підготовка здобувачів ВО до самостійної роботи на посадах фахівців організацій, поглиблення та закріплення теоретичних знань та практичних навичок, уміння працювати з фактичним матеріалом й використовувати його для виконання кваліфікаційного завдання;
- формування умінь і навичок роботи за фахом, набуття досвіду організаційної роботи в колективі;
- ознайомлення безпосередньо на підприємстві з технікою, технологією та організацією праці виробництва;
- збір і підготовка матеріалів до написання кваліфікаційної роботи.

2. ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Обсяг переддипломної практики згідно навчального плану становить 10 кредитів ECTS, практика проводиться в 3 семестрі, тривалість практики 2 тижні.

Індивідуальне завдання розробляється керівником практики від кафедри і видається кожному здобувачу ВО перед виїздом на практику. Зміст індивідуального завдання повинен враховувати конкретні умови та можливості підприємства (організації, установи), відповідати потребам виробництва й одночасно відповідати цілям і завданням навчального процесу.

Метою індивідуального завдання є:

- набуття здобувачами ВО навичок самостійної роботи зі збору, обробки практичного матеріалу та узагальнення її результатів шляхом підведення підсумків та внесення пропозицій;
- стимулювання прагнень здобувачів ВО до науково-дослідної роботи;
- формування власної думки при оцінці конкретних господарських ситуацій та прийнятті управлінських рішень.

Тематика індивідуальних завдань формується відповідно до обраної здобувачем ВО тематики кваліфікаційної роботи. Виконання індивідуального завдання передбачає збір і обробку інформації згідно з розробленою

тематикою та виконання інших видів робіт за дорученням кафедри.

3. БАЗИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика здобувачів ВО Університету проводиться на базах практики, що забезпечують виконання програми та набуття компетентностей відповідно до ОП «Обладнання переробної та харчової промисловості».

Базами проведення практики можуть бути підприємства (організації, установи) різних галузей економіки, державного управління, а також навчальні кабінети, лабораторії, структурні підрозділи Університету, а також бази за межами України.

Підприємства (організації, установи), що використовуються як бази практики, повинні відповідати таким вимогам:

- здатність забезпечити виконання програми практики;
- наявність структурних підрозділів, що відповідають спеціальності або освітній програмі, за якими здійснюється підготовка фахівців в Університеті;
- можливість кваліфікованого керівництва практикою здобувачів ВО;
- надання здобувачам ВО на час практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмі практики (за наявності відповідних вакансій);
- надання здобувачам ВО права користуватися бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства;
- можливість наступного працевлаштування випускників Університету (на загальних підставах при наявності вакансій).

Визначення баз практики здійснюється кафедрою та передбачає підписання договору про співпрацю.

Здобувачі ВО можуть самостійно, за погодженням кафедри, підбирати для себе базу практики і пропонувати її для використання.

У випадку підготовки фахівців за цільовими договорами (контрактами) з підприємствами, організаціями, установами, фізичними особами бази практик передбачаються цими договорами (контрактами).

4. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПЕРЕДДИПЛОМНОЮ ПРАКТИКОЮ

На початку переддипломної практики здобувачі ВО повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

Викладач-керівник практики від кафедри:

- формує індивідуальні завдання;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів в Університеті перед виїздом здобувачів ВО на практику, в т.ч. інструктаж про порядок проходження практики;

- надає практикантам необхідні документи;
- контролює своєчасне прибуття здобувачів ВО до місць практики;
- здійснює контроль за виконанням програми практики відповідно до строків її проведення;
- надає методичну допомогу здобувачам ВО під час виконання ними індивідуальних завдань і збору матеріалів для звіту або кваліфікаційної роботи;
- проводить обов'язкові консультації щодо обробки зібраного матеріалу та його використання для написання звіту про практику;
- інформує здобувачів ВО про порядок надання звітів про практику;
- приймає захист звітів здобувачів ВО про практику, на підставі чого оцінює результати практики здобувачів ВО, атестує їх і виставляє оцінку в індивідуальній план здобувача ВО.

Здобувачі ВО при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від Університету направлення, методичні матеріали та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і переддипломної санітарії та внутрішнього розпорядку;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати і показувати приклад свідомого і сумлінного ставлення до праці;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

Здобувачі ВО-практиканти мають право:

- на методичне та організаційне забезпечення практики від Університету та бази практики;
- на можливість отримання робочого місця згідно з програмою практики;
- на консультативну допомогу з боку керівників практики як Університету, так і бази практики.
- на користування бібліотекою підприємства;
- на ознайомлення з технічною документацією, якщо ці документи не містять комерційної таємниці підприємства;
- на здорові, безпечні та належні для високопродуктивної роботи умови праці.

5. РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Задачі та обов'язки здобувачів ВО під час проходження переддипломної практики наведені в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 - Робоча програма переддипломної практики підготовки здобувачів ВО

<i>Етапи</i>	<i>Завдання</i>
1. Організаційні збори	Ознайомлення здобувачів ВО - практикантів із метою, завданнями переддипломної практики, із календарним планом проведення практики, вимогами до написання звіту, обов'язками під час практики, видача індивідуальні завдання на переддипломну практику, проведення інструктажу з техніки безпеки під час проведення переддипломної практики.
2. Ознайомлення з техніко-економічними показниками підприємства	Ознайомлення з основними техніко-економічними показниками підприємства-бази практики.
3. Ознайомлення з технічною документацією, їх систематизація і аналіз	Ознайомлення з технічною документацією обладнання підприємства, звітними і статистичними матеріалами.
4. Ознайомлення з роботою підприємства	Ознайомлення з розміщенням обладнання та системами трубопроводів, процедурою пуску та зупинки обладнання; компонентами обладнання підприємства, конструкційними матеріалами, які використовуються при виготовленні обладнання, автоматичним захистом обладнання; нормами заповнення обладнання сировиною, з технологічним процесом виготовлення готової продукції; автоматизованим процесом регулювання дозуванням готового продукту, пакуванням та зберіганням, індивідуальними засобами захисту, наданням першої допомоги при ураженні електричним струмом.
5. Ознайомлення з зовнішнім оточенням підприємства	Ознайомлення з діяльністю підприємств-постачальників, вимогами споживачів, функціями посередників, діяльністю конкурентів та підприємств-партнерів.
6. Збір та систематизація матеріалів для виконання індивідуальних завдань	Зібрання матеріалів для написання звіту з практики.
7. Виконання індивідуального завдання	Оформлення індивідуального завдання.
8. Підготовка звіту	Систематизація отриманих матеріалів та результатів практики.
Всього	

6. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Контроль за практикою здобувачів ВО націлений на забезпечення своєчасності та належної якості виконання програми практики.

Контроль за проходженням практики з боку кафедри здійснюється керівником практики від кафедри та завідуючим кафедри. Він має на меті виявлення та ліквідацію недоліків та надання допомоги здобувачам ВО при виконанні програми практики.

Керівник практики від кафедри здійснює перевірку проходження

практики здобувачі ВО. У випадку неодноразових зауважень або грубих порушень окремі здобувачі ВО можуть бути відсунуті від проходження практики з наступним повідомленням про це адміністрації навчально-наукового інституту для прийняття відповідних заходів.

При наявності порушень здобувачем ВО режиму праці на підприємстві, невиконання завдань практики, керівник практики від кафедри доповідає в дирекцію навчально-наукового інституту і на кафедру для прийняття адміністративних заходів.

Основними формами контролю переддипломної практики є: попередній контроль, поточний контроль, заключний контроль.

Попередній контроль здійснюється під час підготовки здобувача ВО до проходження практики. При цьому пояснюються цілі практики, порядок її проходження, а також видається направлення на базу практики, індивідуальне завдання та програма практики і оголошуються обов'язки під час проходження практики.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі ВО звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності здобувана ВО за практику – це подання звіту. Звіт готується відповідно до програми, методичних рекомендацій та завдання, отриманого від керівника практики.

Завершуючим етапом практики є захист складеного звіту, який проводиться у формі співбесіди. За наслідками захисту виставляється диференційована оцінка.

Шкала оцінювання переддипломної практики

Оцінка		
Національна шкала	Шкала ECTS	100-бальна шкала
5, «відмінно»	A	90-100
4, «добре»	B	80-89
	C	75-79
3, «задовільно»	D	70-74
	E	60-69
2, «незадовільно»	FX	59-35
	F	0-34

До захисту звіту допускаються здобувачі ВО, які повністю виконали програму практики, своєчасно подали звіт за установленим зразком і отримали позитивну характеристику від бази практики.

Залік за практику виставляється на підставі оцінки за оформлення та захист звіту за відповідними критеріями:

Критерії оцінювання проходження переддипломної практики

Оцінка			Критерії оцінювання проходження практики
Національна шкала	Шкала ECTS	100-бальна шкала	
5, «відмінно»	A	90-100	Одержує здобувач ВО, який змістовно розкрив усі програмні питання, виконав всі вимоги щодо оформлення звіту, при захисті продемонстрував одержані знання і навички
4, «добре»	B	80-89	Одержує здобувач ВО, який змістовно розкрив програмні питання, виконав всі вимоги щодо оформлення звіту, але при захисті помилявся у відповіді на поставлені запитання
	C	75-79	
3, «задовільно»	D	70-74	Одержує здобувач ВО, який в своєму звіті при розкритті програмних питань припустився незначних помилок, в оформленні звіту є недоліки, при захисті роботи на поставлені запитання не було дано конкретних відповідей
	E	60-69	
2, «незадовільно»	FX	59-35	Одержує здобувач ВО, який не розкрив програмні питання, не дотримався вимог щодо оформлення звіту та при відповіді на запитання припускався значних помилок

Результат заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний план здобувача ВО.

Здобувач ВО, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з Університету.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Основна література

1. Постнов Г. М., Н. О. Афукова, Д. В. Дмитревський. Механічне обладнання: навч. посібник. Х., 2014. 198 с.
2. Гвоздев О.В., Ялпачик Ф.Ю., Олексієнко В.О.. Машини та обладнання для хлібопекарського виробництва : підручник. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2010. 312 с.
3. Машини та обладнання переробних виробництв: навч. посібник для студ. вузів / О.В. Дацишин [та ін.]; за ред. О.В. Дацишина. К.: Вища освіта, 2005. – 159 с.
4. Механічні процеси і обладнання переробного та харчового виробництва: навч. посібник / П.С. Берник [та ін.]. Львів: Вид-во Національного ун-ту "Львівська політехніка", 2004. 336 с.
5. Обладнання підприємств переробної та харчової промисловості : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Мирончук та ін. ; М-во освіти і науки України за ред. В. Г. Мирончука. – Вінниця Нова книга, 2007. 648 с.

II. Додаткова література

1. Теплообмінні процеси та обладнання переробного та харчового виробництва : навчальний посібник / І.П. Паламарчук [та ін.]. Львів: Видавництво "Бескид Біт", 2006. 368 с.
2. Обладнання підприємств переробної та харчової промисловості : підручник / Мирончук В. Г., Гулий І. С., Пушанко М. М. [та ін.] ; за ред. В. Г. Мирончука. – Вінниця: Нова книга, 2007. 648 с.
3. Розрахунки обладнання підприємств переробної і харчової промисловості. Навчальний посібник / В. Г. Мирончук, Л. О. Орлов, А. І. Українець [та ін.]. Вінниця: Нова книга, 2004. 288 с.

ДОДАТКИ

Гарантійний лист

Адміністрація _____
(назва підприємства, установи, організації)

не заперечує проти проходження _____ практики у період
з _____ по _____ здобувача вищої освіти гр. _____
(шифр групи)

(ПІБ здобувача вищої освіти)

Необхідні матеріали для написання звіту з практики будуть надані.

Гарантуємо проведення інструктажу з техніки безпеки і забезпечення здобувача вищої освіти безпечними умовами праці в період проходження практики.

(посада)

(підпис)

(ПІБ)

М.П.

Навчальне видання

*Омельченко Олександр Володимирович
Хорольський Валентин Петрович
Цвіркун Людмила Олександрівна*

Кафедра загальноінженерних дисциплін та обладнання

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Програма та методичні рекомендації

Рівень магістр

Формат 60x84/8. Ум. др. арк.

Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м.Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкту видавничої справи
ДК № 4929 від 07.07.2015 р.